

[Indenrigsministeren.]

området og kender lovgivningen, og det er derfor vigtigt at have den sammensætning af det. Hvis udvalget har behov for mere viden, så er jeg da ikke i tvivl om, at udvalget tilkalder eksperter og andre sagkyndige på de forskellige områder, således at man får den viden, som man skal have. Jeg er heller ikke i tvivl om — det ved jeg — at udvalget har udført et effektivt arbejde og også selv har ønske om at fremskynde afslutningen mest muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Morten Lange): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om en støttelovgivning for Bornholm [af Bertel Pedersen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXX) findes i tillæg A. sp. 3197, fremsættelsen i tidenden sp. 4525).

Forslaget sættes til forhandling.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Regeringen har længe fulgt udviklingen af det bornholmske erhvervsliv med opmærksomhed. Det har jo igennem snart mange år været klart, at man på Bornholm har ganske særlige vanskeligheder at kæmpe med, i første række flere omkostningsforøgende faktorer, særlig høje transportomkostninger og elpriser.

Allerede i februar 1967 nedsatte den daværende økonomiminister et udvalg med den opgave at fremkomme med forslag og indstillinger vedrørende de særlige erhvervmæssige og beskæftigelsesmæssige problemer på Bornholm. Dette udvalg afgav en

betænkning den 5. juni 1967; i denne betænkning er der udtrykt betænkelighed ved ydelse af direkte tilskud til nedbringelse af transportomkostninger, havneafgifter og elpriser, hvorimod udvalget foreslog oprettelsen af en særlig udlånsfond til støtte af investeringer i nye eller bestående virksomheder på Bornholm, som kunne medvirke til bedre afsætningsmuligheder for bornholmske produkter. Det videre arbejde med denne sag blev stillet i bero i forbindelse med revisionen af egnsudviklingsloven.

Med hensyn til punkt 1 i det foreliggende forslag til folketingsbeslutning, et punkt, der jo går ind for oprettelsen af en statslig lånefond, vil jeg gerne først komme med nogle betragtninger om Bornholm i forhold til egnsudviklingsloven. Bornholms amt er jo et egnsudviklingsområde og tilmed et af de områder, hvor egnsudviklingslovens bestemmelser om investeringstilskud gælder, dvs. et område, hvor alle virkemidler fra egnsudviklingsloven kan sættes ind. Ikke desto mindre må det erkendes, at lovens muligheder ikke er blevet stærkt udnyttet i dette område, selv om egnsudviklingsrådet har vist udstrakt velvilje over for bornholmske projekter, som man kunne skønne var bæredygtige.

For at give lidt tal om dette kan jeg oplyse, at der i perioden fra 1958-59 til april 1971 inden for Bornholms amt blev givet 14 tilsagn om statsgaranti i henhold til egnsudviklingsloven til et samlet beløb af ca. 15 mill. kr., medens der i denne periode til samtlige egnsudviklingsområder er givet 380 tilsagn til et samlet beløb af 445 mill. kr. I perioden fra marts 1969, hvor investerings-tilskuddene jo trådte i kraft, og indtil april 1971 er der inden for Bornholms amt givet 7 tilsagn om investeringstilskud til et samlet beløb af 2 mill. kr., medens der i alt er ydet 51 tilsagn til et samlet beløb af 33 mill. kr. Endelig kan det oplyses, at der i perioden fra 1963-1964 til april 1971 er ydet kun ét lån til industrihuse i Bornholms amt på 1,2 mill. kr., medens der i denne periode i alt er ydet 115 lån og tilsagn til ca. 125 mill. kr.

Man må således erkende, at det ikke er lykkedes at tilføre det bornholmske erhvervsliv de udviklingsincitament, der skal til for at opveje de ulemper, som navnlig er en følge af øens beliggenhed. Jeg må dog nære betænkeligheder ved en mere mas-